
Ewolucja potrzeb uczestników szkoleń z zakresu zarządzania danymi badawczymi

Agnieszka Cybulska-Phelan
a.cybulska@icm.edu.pl

Otwarta Nauka w ICM

- Szkolenia stacjonarne i zdalne
- Materiały edukacyjne
- Warsztaty
- Kursy
- Zarządzanie danymi badawczymi – pierwsze szkolenia: 2015 r.

RepOD

Repozytorium Otwartych Danych

RDS

Repozytorium
Danych Społecznych

MX-RDR

Macromolecular Xtallography
Raw Data Repository

DANE BADAWCZE UW
REPOZYTORIUM

Biblioteka Nauki

Działalność szkoleniowa PON

- październik – grudzień 2023:

seria 10 szkoleń z zakresu zarządzania danymi badawczymi dla pracowników i doktorantów UW

- październik 2023 – maj 2024:

kursy MOOC z zarządzania danymi badawczymi dla naukowców i data stewardów – platforma Navoica

Szkolenia

- Forma zdalna
- 10 szkoleń
- Dwie części: 120 minut + 90 minut
- Sesja Q&A po każdej części
- Język polski i język angielski
- 210 uczestników
- 117 ankiet ewaluacyjnych

- Część 1: Przygotowanie danych do udostępniania
 - Dane badawcze – definicje
 - Korzyści płynące z prawidłowego zarządzania danymi badawczymi
 - Plan Zarządzania Danymi
 - Dane w Horyzoncie Europa i grantach NCN
 - Selekcja i przygotowywanie danych do udostępnienia
 - Deponowanie przykładowego zbioru danych

- Część 2: Prawne aspekty udostępniania danych
 - Dane jako przedmiot regulacji prawnej
 - Udostępnianie z perspektywy prawa własności intelektualnej
 - Udostępnianie z perspektywy ochrony danych osobowych
 - Udostępnianie a komercjalizacja
 - Stosowanie wolnych licencji

Ankiety ewaluacyjne

Wybrane pytania zamknięte:

- Czy szkolenie było dostosowane do Pani/Pana potrzeb?
- Czy szkolenie poszerzyło Pani/Pana wiedzę na temat zarządzania danymi badawczymi?
- Czy po szkoleniu wie Pani/Pan, w jaki sposób przygotować swoje dane badawcze do udostępnienia?
- Czy po szkoleniu wie Pani/Pan, w jaki sposób udostępnić swoje dane badawcze?

→ Zdecydowanie tak / Raczej tak

/ Raczej nie / Zdecydowanie nie

Ankiety ewaluacyjne

Wybrane pytania otwarte:

- Najbardziej podobało mi się...
- Zabrakło mi...
- Żeby zdeponować dane przydałoby mi się jeszcze...
- Inne uwagi i sugestie

Najlepiej oceniane

<https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1140797>

- Najlepiej oceniane elementy szkoleń:
 - przykłady zbiorów danych,
 - przykłady narzędzi, np. re3data.org,
 - przykłady baz DMP, np. Phaidra,
 - klarowne objaśnienie licencji,
 - film z omówieniem deponowania przykładowego zbioru danych.

Działalność szkoleniowa PON

- październik – grudzień 2023:

seria 10 szkoleń z zakresu zarządzania danymi badawczymi dla pracowników i doktorantów UW

- październik 2023 – maj 2024:

kursy MOOC z zarządzania danymi badawczymi dla naukowców i data stewardów – platforma Navoica

Kursy MOOC

<https://navoica.pl/>

<https://pon.edu.pl/aktualnosci/236-kursy-zarządzania-danymi-badawczymi>

- Kursy z zarządzania danymi badawczymi
- Przygotowane przez PON w ramach zadania realizowanego przez NCN na zlecenie MEiN
- Dostęp od października 2023 do maja 2024
- 2 kursy dla naukowców (podstawowy i średnio zaawansowany)
- 2 kursy dla data stewardów (podstawowy i średnio zaawansowany)

Kursy MOOC

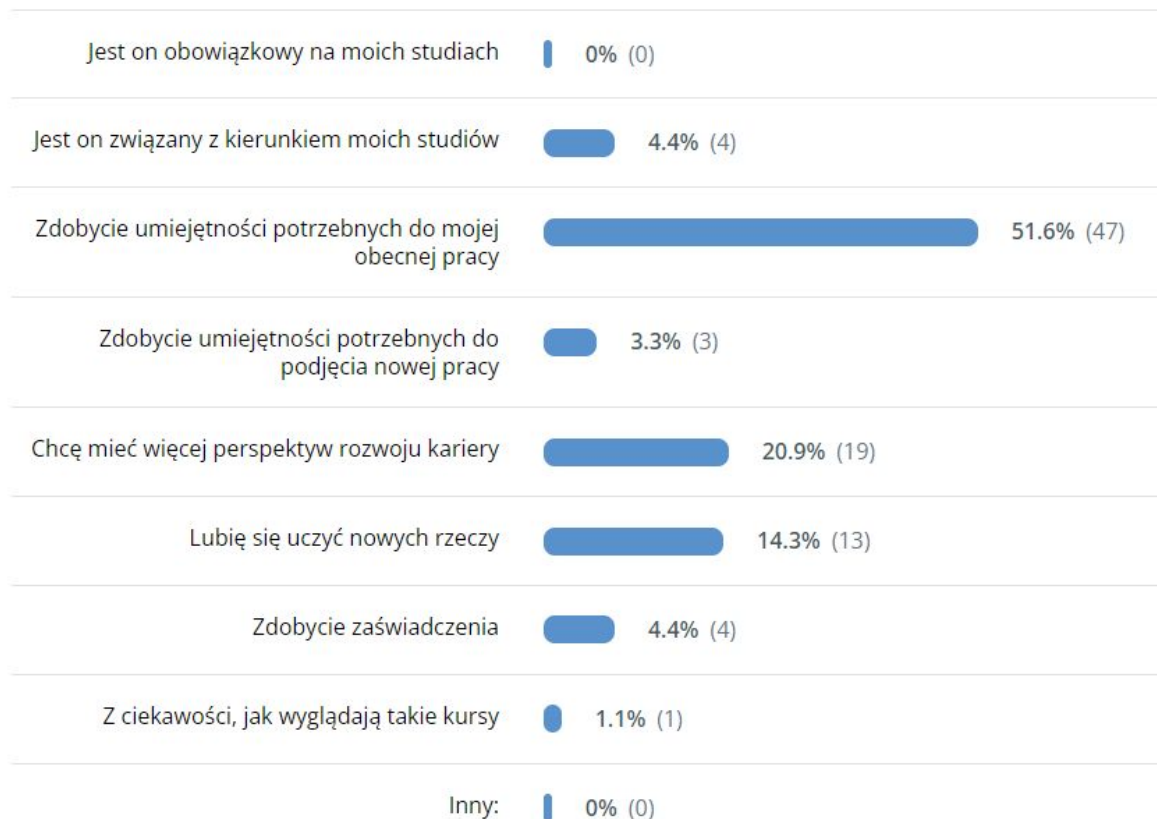
- Bezpłatne, ogólnodostępne
- Zaświadczenie
- Ponad 3500 uczestników
- 225 ankiet ewaluacyjnych
- 20 wypowiedzi w sekcji dyskusja

Kurs podstawowy dla naukowców

https://navoica.pl/courses/course-v1:UniwersytetWarszawski+RDM_03+2023_01/about

1. Jaki był Twój główny powód do wzięcia udziału w tym kursie? *

91 odpowiedzi

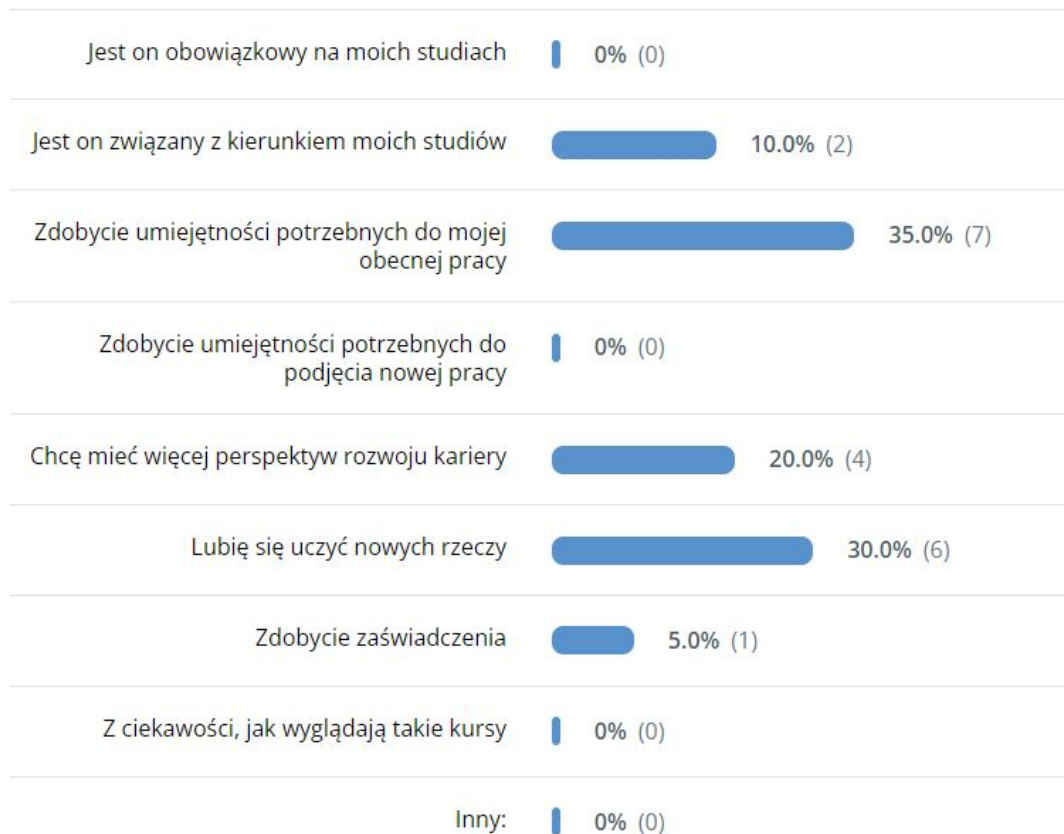

Kurs średnio zaawansowany dla naukowców

https://navoica.pl/courses/course-v1:UniwersytetWarszawski+RDM_04+2023_01/about

1. Jaki był Twój główny powód do wzięcia udziału w tym kursie? *

20 odpowiedzi

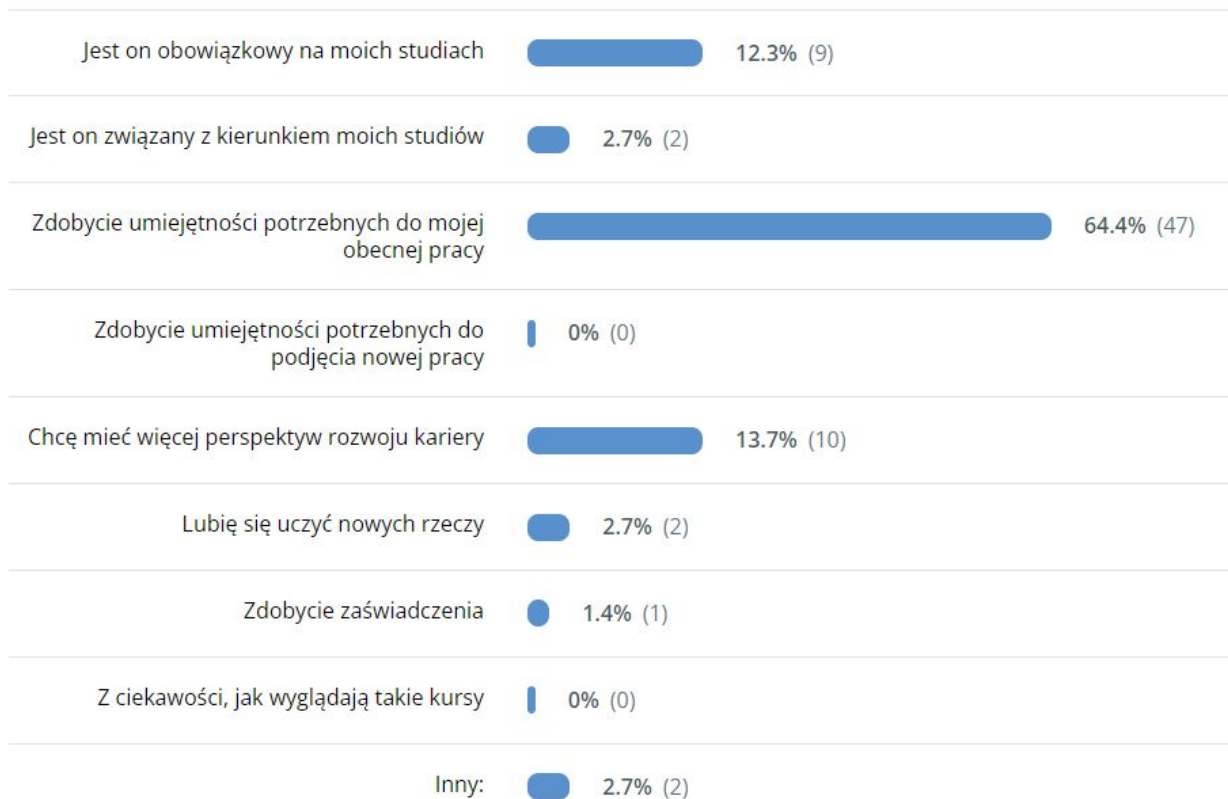

Kurs podstawowy dla data stewardów

https://navoica.pl/courses/course-v1:UniwersytetWarszawski+RDM_01+2023_01/about

1. Jaki był Twój główny powód do wzięcia udziału w tym kursie? *

73 odpowiedzi

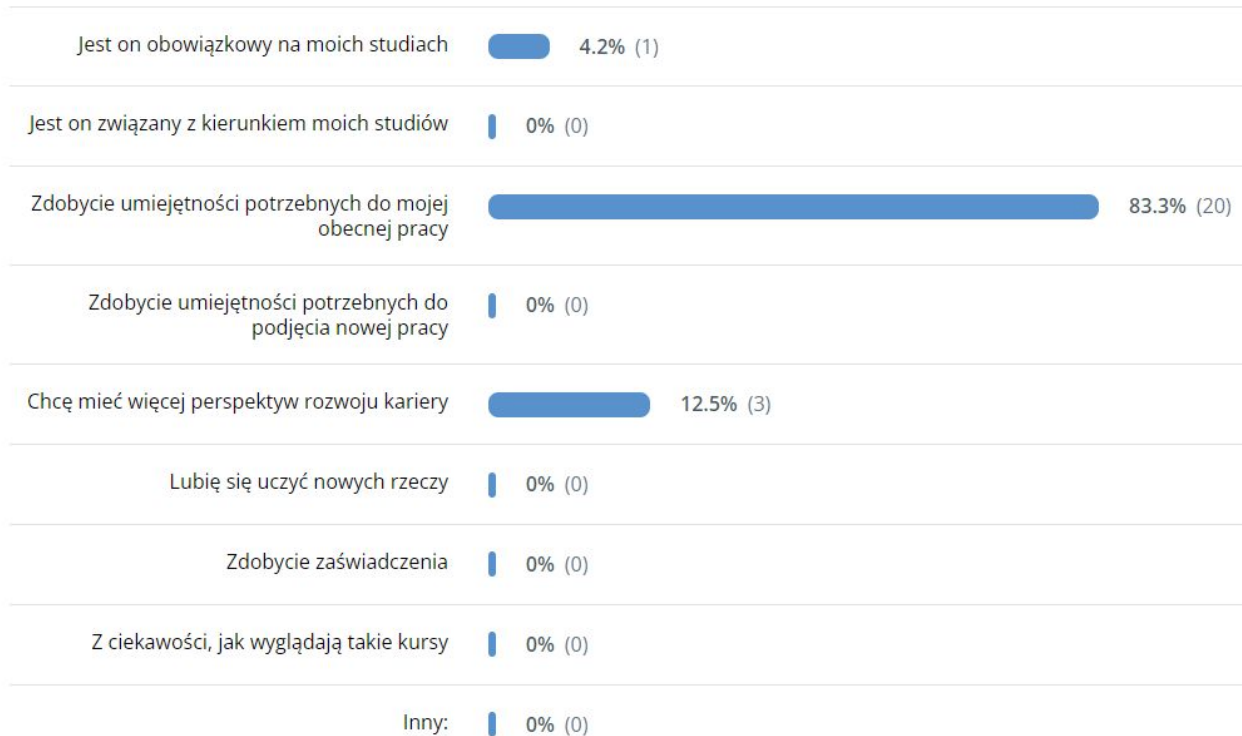

Kurs średnio zaawansowany dla data stewardów

https://navoica.pl/courses/course-v1:UniwersytetWarszawski+RDM_02+2023_01/about

1. Jaki był Twój główny powód do wzięcia udziału w tym kursie? *

24 odpowiedzi

Wnioski: badacze i badaczki

- Wzrost wymagań instytucji finansujących, wydawców czasopism i uczelni =
 - wzrost zainteresowania tematyką otwartych danych
 - wzrost frekwencji na szkoleniach
 - poszukiwanie indywidualnego wsparcia i konkretnych sprawdzonych rozwiązań

Wnioski: badacze i badaczki

- Więcej uczestników średnio zaawansowanych:
 - zaznajomionych z terminologią (*DMP, data steward, data availability statement*);
 - zadających pytania o infrastrukturę, narzędzia → sposób realizowania obowiązku: *jak*, zamiast *co*;
 - zgłaszających zapotrzebowanie na pogłębione szkolenia;
 - wdrażających własne rozwiązania, np.:

“W ramach mojej organizacji przyjęliśmy jasny system oznaczania plików...”

Wnioski: badacze i badaczki

- Duże zapotrzebowanie na praktyczne szkolenia dziedzinowe, ze wskazaniem konkretnych rozwiązań i narzędzi:

“Zabrakło mi specjalnego szkolenia dla osób pracujących z danymi jakościowymi...”

“Zabrakło mi większej ilości informacji na temat danych z zakresu humanistyki historycznej...”

“Chętnie step-by step omówienie scenariusza udostępnienia danych z badań empirycznych...”

“Informacje jak deponować dane z techniki Western Blot”

“Więcej informacji na temat przygotowania nagrań wideo, audio”

Wnioski: badacze i badaczki

- Duże zapotrzebowanie na **indywidualne** wsparcie dziedzinowe, od etapu planowania po rozliczanie projektu:
 - ciągle duża potrzeba wsparcia w przygotowaniu DMP,
 - dostępność data stewardów:

“Data steward na każdym wydziale nauk ścisłych i przyrodniczych lub ogólnie...”

“Data stewardów do projektów lub chociaż w ramach zakładów (marzenie-utopia)...”

Wnioski: badacze i badaczki

- Chęć podjęcia indywidualnych działań – wypracowania standardów dziedzinowych, standardów pracy w zespole badawczym.
- Dostrzeganie wartości RDM i potrzeby włączenia szkoleń do stałego programu, np.:

“Wdrażanie tego typu szkoleń do metodologii opracowywania materiałów z badań...”

“Jako naukowcy mamy słabą kulturę dzielenia się informacją; powinny to być szkolenia obowiązkowe na każdym wydziale...”

Wnioski: data stewardzi

- Duże różnice między jednostkami.
- Zbyt duży obszar nowej wiedzy i umiejętności do opanowania przez jedną osobę; konieczność specjalizacji (data stewardzi dziedzinowi); data steward jako jeden z członków większego zespołu.
- Potrzeba szkoleń dziedzinowych, specjalistycznych, ale też większa dostępność szkoleń ogólnych, np. w formie case study – jak wspierać naukowców krok po kroku na wszystkich etapach projektu.

Wnioski: data stewardzi

- Dobre praktyki – potrzeba wymiany doświadczeń i dzielenia się wypracowanymi praktycznymi rozwiązaniami:

“...więcej praktycznych przykładów zastosowania data stewardship w poszczególnych dziedzinach, np. jak data stewardship działa w jednostce X na uniwersytecie Y; przykłady dobrych praktyk z rodzimego podwórka...”

- Zwiększanie świadomości osób decyzyjnych → wprowadzanie rozwiązań na poziomie uczelni, np. ułatwienie komunikacji na linii data steward – naukowcy.

Podsumowanie

- Widoczne przejście od teorii do praktyki – coraz więcej naukowców udostępnia dane (z różnych powodów) lub chce je udostępniać, ma wiedzę na temat RDM i poszukuje praktycznych rozwiązań dla swoich danych.
- Zarówno naukowcy, jak i data stewardzi sygnalizują potrzebę wprowadzania rozwiązań dziedzinowych.
- Konieczne jest wprowadzenie kolejnych form kształcenia data stewardów w Polsce.

Dziękuję!

Platforma Otwartej Nauki

pon.edu.pl

facebook.com/PlatformaOtwartejNauki

twitter.com/OpenSciPlatform

youtube.com/@PonEduPl

pon.edu.pl/newsletter